

Lausunto

29.08.2025

Asia: VN/26600/2023

Lausuntopyyntö: Työryhmän mietintö ulosottosäätelyn uudistamisesta

Tulojen ulosmittaus

Lausuntonne yleisesti tulojen ulosmittausta koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne ehdotuksesta säilyttää velallisen suojaosuus takuueläkkeen tasolla (ehdotettu muutos ulosottokaaren 4 luvun 48 §:ään).

-

Lausuntonne ehdotetuista ulosmittauksen määrän laskentasäännöistä (ehdotetut muutokset 4 luvun 49 ja 50 §:ään sekä ehdotettu uusi 49 a §).

-

Lausuntonne ehdotuksesta velallisen elatuksen varassa olevien henkilöiden huomioimiseen tulojen ulosmittauksessa (ehdotetut muutokset 4 luvun 48 ja 49 §:iin).

-

Lausuntonne ehdotuksesta poistaa vapaakuukausia koskevat säännökset sekä muuttaa ulosmittauksen rajoittamista koskevaa säännöstä. (Ehdotus muuttaa 4 luvun 51 § ja kumota 4 luvun 52 ja 53 §:t).

-

Lausuntonne työryhmän mietinnön jaksossa 5.1 esitetystä sekä oikeusministeriön muistiossa käsitellystä vaihtoehdosta, jossa velalliselle viran puolesta myönnettävät vapaakuukaudet säilytettäisiin osittain.

-

Lausuntonne ehdotetusta muutoksesta jatkuvan elatusavun perintää koskevaan säännökseen (ehdotettu muutos 4 luvun 54 §:ään).

-

Lausuntonne tulojen ulosmittaukseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne tulojen ulosmittaukseen ehdotettujen muutosten taloudellisista vaikutuksista sekä vaikutuksista palkan maksajien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Muut ulosottokaaren muutosehdotukset

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velvollisuutta lähettää ulosmittauksen ennakoilmoitus toistuvaistulon ulosmittauksesta ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotetut muutokset 3 luvun 33 ja 34 §:iin)

-

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa luonnollisen henkilön rahavaroja koskevaa erottamisetua ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 4 luvun 21 §:n 1 momentin 6 kohtaan)

-

Lausuntonne ehdotuksesta lisätä lakiin velallisena olevan kuolinpesän rahavaroja koskeva erottamisetu ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu 4 luvun 21 §:n uusi 3 momentti)

-

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velallisen maksusuunnitelman lakkauttamista koskevaa säännöstä ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 4 luvun 59 §:n 2 momenttiin)

-

Lausuntonne ehdotuksesta muuttaa velallisena olevalta kuolinpesältä ulosmitattujen varojen tilittämistä koskevaa säännöstä ja ehdotuksen arvioiduista vaikutuksista. (Ehdotettu muutos 6 luvun 16 §:n 1 momenttiin)

-

Sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaus

Lausuntonne työryhmän ehdotuksesta muuttaa sosiaaliturvaetuuksien ulosmittausta koskevaa lainsäädäntöä.

-

Lausuntonne työryhmän ehdotuksen vaikutuksista. Arvioitko sosiaaliturvaetuuksien ulosmittaukseen ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Henki- ja eläkevakuutusten ulosmittaus

Lausuntonne ehdotetusta ulosottokaaren 4 luvun 70 §:n muutoksesta ja sen arvioiduista vaikutuksista. Arvioitteko ehdotetulla muutoksella olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne ehdotetusta vakuutuslainsäädännön 54 §:n muutoksesta ja sen arvioiduista vaikutuksista. Arvioitteko ehdotetulla muutoksella olevan sellaisia vaikutuksia, joita mietinnössä ei ole tunnistettu?

-

Varojen kohdentaminen saatavan osille

Lausuntonne työryhmän muistiosta

-

Muut mietintöä koskevat huomiot

Lausunnonantajan muut huomiot työryhmän mietinnöstä, työryhmän varojen kohdentamista koskevasta muistiosta tai oikeusministeriön vapaakuukausia koskevasta muistiosta.

Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry, Personalföreningen vid Justitieförvaltningen PJF rf (jäljempänä OHK ry) kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavaa:

Työryhmän mietinnön sivulla 74 kohdassa 4.2.7.3 Vaikutus Ulosottolaitoksen työmäärään ja määrärahatarpeeseen arvioidaan, että Ehdotetut lainsäädäntömuutokset aiheuttaisivat merkittävästi kasvavaa asiakaspalvelu-, neuvonta- ja tiedottamistarvetta Ulosottolaitokselle ennen muutosten voimaantuloajankohtaa ja sen jälkeen. Lisäksi todetaan, että henkilöstön kouluttamiseen ja sisäiseen tiedottamiseen tulisi niin ikään panostaa. Sivulla 75 on laskettu, että nämä ”merkittävät” palvelujen lisätarpeet kasvattaisivat ulosoton asiakaspalvelutyön määrää yhden toimistohenkilöstön verran vuonna 2027 puoli vuotta ennen lakimuutosta ja vuonna 2028 puoli vuotta sen jälkeen. Muutoin muutoksen henkilöstöresurssikuvaukset on korvattu kahdelle vuodelle jakautuvina määrärahasummina.

OHK ry:n näkemyksen mukaan esityksen mukaisesta muutoksesta tulee aiheutumaan esitettyä merkittävää työmäärän kasvua Ulosottolaitoksen henkilöstölle ja vielä samaan aikaan jo päätetyn toimipaikkavähennysten toteuttamisajankohtana. OTT Tuula Linna on omassa lausunnossaan pohtinut, voisiko käydä myös niin, että työ, joka säästyisi vapaakuukausimallin poistamisella, vastaavasti lisääntyy, kun velalliset vetoavat välttämättömiin tulonhankkimiskuluihin ja vaativat ulosmittausmäärän alentamista. Samassa yhteydessä, jos esitetty muutos toteutetaan, on oletettavaa uutisen saavutettua julkisuuden, että vapaakuukausien hakemisessa ennen muutosta tulisi loppurynnistys.

Tähän kaikkeen edellä mainittuun työmäärän lisäykseen asiakaspalvelussa, neuvonnassa ja tiedottamisessa vastattaisiin yhden toimistohenkilöstön verran vuonna 2027 puoli vuotta ennen lakimuutosta – vuonna 2028 puoli vuotta jälkeen?

Vallitsevassa taloustilanteessa, jos velallisten määrä on todistetusti kasvanut ja tulee vielä kasvamaan ainakin jonkin aikaa, näyttäisikin todellisuudessa siltä, että vaikka mainittu yksi toimistohenkilö tulisikin hetkeksi lisää, käytännössä uudistuksesta aiheutuva lisätyö tullaan säilyttämään jo olemassa olevien virkamiesten nykyisten tehtävien päälle. Työnantajan näkökulmasta on syytä aidosti huolehtia henkilöstön jaksamisesta ja pyrkiä turvaamaan työyhteisöjen hyvinvointia etupainotteisesti. Muutos tulee tuottamaan lisätyötä myös erilaisille sidosryhmätahoille vähintäänkin lisääntyvän neuvonnan myötä. OHK ry:n näkemyksen mukaan, jota tilasto myös tukee, vapaakuukausimenettely on lyönyt itsensä läpi parin viimeisen vuoden aikana. Jos järjestelmä nyt poistuisi/korvautuisi toisin, oltaisiin tiedotuksellisesti tosiasiallisesti uuden alun edessä. Päivän selvää lienee, että informaation tarjoaminen ja muoto ovat keskiössä. Tässä kohtaa intrasta saatava tieto ei tule yksin riittämään.

On myöskin hieman harhaanjohtavaa väittää, ettei työnantajayrityksille aiheutuisi lainkaan suoria kustannuksia muutoksesta, mikäli tämä käyttää valmiita palkanmaksuohjelmia tai on ulkoistanut palkanmaksun. Ohjelmistoihin tehtävät ylimääräiset muutokset maksavat ohjelmistoyrityksille ja sitä kautta edelleen myös ulkoistetuille palkanmaksuyrityksille. Yleisen elämäkokemuksen mukaan muutosten maksajana on lopulta ja nopeasti palvelujen lopullinen käyttäjä eli työnantajataho.

Outi Ahonen

OHK ry:n puheenjohtaja

Ahonen Outi
Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry